

Sygn. akt VI U 2424/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 czerwca 2017 r.

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący SSO Janusz Madej

Protokolant st. sekr. sądowy Dorota Hańc

po rozpoznaniu w dniu 13 czerwca 2017 r. w Bydgoszczy na rozprawie

odwołania: L. K.

od decyzji : Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego

z dnia 18 sierpnia 2016 r., znak: (...)(...)

w sprawie: L. K.

przeciwko: Prezesowi Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego

z udziałem : A. K.

o podleganie ubezpieczeniu społecznemu rolników

oddala odwołanie.

Sygn. akt VI U 2424/16

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 18 sierpnia 2016 r. (...) Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, działając na podstawie art. 36 ust. 1 pkt 1 oraz art.

3 a, art. 8 ust. 1, 2 i 2a i art. 17 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników, stwierdził ustanie ubezpieczenia społecznego rolników w zakresie: ubezpieczenia wypadkowego, chorobowego i macierzyńskiego oraz ubezpieczenia emerytalno-rentowego dla A. K. od 1 maja 2014 r. oraz ustanie obowiązku opłacania składek za A. K. od wymienionego dnia. W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wskazał, że w związku z zaprzestaniem świadczenia pracy w gospodarstwie rolnym od dnia 1 maja 2014 r. ze względu na sprawowanie stałej opieki nad M. K., ustaje ubezpieczenie społeczne rolników A. K.. Nadto, dokonano wyłączenia z ubezpieczenia zdrowotnego od 1 maja 2014 r. K. K..

Odwołanie od tej decyzji wniósł L. K. wskazując, że nie zgadza się

z wyrejestrowaniem żony A. K. waz z córką K. K.

z ubezpieczenia zdrowotnego od 1 maja 2014 r. Odwołujący nadmienił, że żona pobiera

z GOPS S. świadczenie pielęgnacyjne na niepełnosprawnego syna M. K. od 1 stycznia 2010 r. W związku ze złożeniem w GOPS oświadczenia

o rezygnacji z pracy w gospodarstwie na potrzeby pobierania świadczenia pielęgnacyjnego KRUS wyrejestrował żonę i córkę z ubezpieczenia. Odwołujący podkreślił, że żona nie składała żadnego oświadczenia o rezygnacji z pracy w gospodarstwie, a takie oświadczenie zostało złożone jedynie w GOPS.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie i podtrzymał stanowisko wyrażone w zaskarżonej decyzji. Dodatkowo, organ rentowy wskazał, że decyzją z dnia 19 sierpnia 2016 r. objęto A. K. ubezpieczeniem społecznym rolników na wniosek, począwszy od 1 czerwca 2016 r.

Sąd ustalił i rozważył, co następuje:

A. K. przyznano świadczenie pielęgnacyjne na M. K.

z tytułu rezygnacji z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej na okres od 1 maja 2014 r. do 31 maja 2016 r. W okresie od 1 maja 2014 r. do 31 maja 2016 r. GOPS w S. nie opłacał składek emerytalno-rentowych i zdrowotnych A. K. w związku z pobieranym przez nią świadczeniem pielęgnacyjnym na syna.

W związku z pobieranym świadczeniem pielęgnacyjnym na syna M. K., A. K. ma odprowadzane składki emerytalno-rentowe do Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego od dnia 1 czerwca 2016 r. Do opłacenia składek za A. K. zobowiązany jest Wójt Gminy S.. Wniosek o objęcie ubezpieczeniem emerytalno-rentowym w związku z pobieraniem świadczenia pielęgnacyjnego ubezpieczona złożyła w dniu 26 lipca 2016 r.

Dowód: akta sądowe – decyzja o podleganiu ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu k. 41, informacja z GOPS k. 53, akta organu rentowego – wniosek o objęcie ubezpieczeniem k. 99, decyzja o przyznaniu świadczenia pielęgnacyjnego k. 109.

Odwołanie nie zasługiwało na uwzględnienie, a zaskarżona decyzja w ocenie Sądu odpowiada prawu. W szczególności należy podkreślić, że kwestią sporną była kwestia podlegania A. K. ubezpieczeniom społecznym rolników od 1 maja 2014 r. do 31 maja 2016 r. na podstawie ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników. Ubezpieczenie rolnicze ma charakter subsydiarny i jest wyłączone, kiedy rolnik podlega innym ubezpieczeniom. Osoby pobierające świadczenia pielęgnacyjne są objęte ubezpieczeniami społecznymi na podstawie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych zgodnie z art. 6 ust. 2a ustawy z dnia 13 października 1998 r.

o systemie ubezpieczeń społecznych. W myśl przywołanego przepisu (zarówno w brzmieniu obecnym, jak i w brzmieniu w 2016 r.) za osobę pobierającą świadczenie pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy albo zasiłek dla opiekuna wójt, burmistrz lub prezydent miasta opłaca składkę na ubezpieczenia emerytalne i rentowe od podstawy odpowiadającej wysokości odpowiednio:

1) świadczenia pielęgnacyjnego albo specjalnego zasiłku opiekuńczego przysługujących na podstawie przepisów o świadczeniach rodzinnych,

2) zasiłku dla opiekuna przysługującego na podstawie przepisów o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów

- przez okres niezbędny do uzyskania 25-letniego okresu ubezpieczenia (składkowego i nieskładkowego), z zastrzeżeniem art. 87 ust. 1b ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r.

o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 1440, z późn. zm.).

Z kolei zaś zgodnie z art. 6 ust. 2b w.w. ustawy wójt, burmistrz lub prezydent miasta nie opłaca składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe za osobę pobierającą świadczenie pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy albo zasiłek dla opiekuna, jeżeli podlega ona obowiązkowi ubezpieczenia społecznego z innego tytułu na podstawie ustawy lub na podstawie odrębnych przepisów lub jest ubezpieczona na podstawie art. 16 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz. U. z 2016 r. poz. 277). Zgodnie z art. 17b ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych w przypadku, gdy o świadczenia pielęgnacyjne ubiegają się rolnicy, małżonkowie rolników bądź domownicy, świadczenia te przysługują odpowiednio małżonkom rolników lub

domownikom w przypadku zaprzestania prowadzenia przez nich gospodarstwa rolnego albo wykonywania przez nich pracy w gospodarstwie rolnym. Zaprzestanie prowadzenia gospodarstwa rolnego lub zaprzestanie wykonywania pracy w gospodarstwie rolnym,

o których mowa w ust. 1, potwierdza się stosownym oświadczeniem złożonym pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań. Składający oświadczenie jest obowiązany do zawarcia w nim klauzuli następującej treści: "Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia". Klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań (art. 17b ust. 2 ww. ustawy). Ubezpieczona pobierała świadczenie pielęgnacyjne oraz złożyła oświadczenie, o którym mowa wyżej, w przedmiocie zaprzestania prowadzenia działalności rolniczej. W konsekwencji, ubezpieczona mogłaby podlegać ubezpieczeniom społecznym rolników od momentu wejścia w życie (tj. 1 października 2015 r.) art. 16 ust. 2 pkt 4 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników. Zgodnie z tym artykułem ubezpieczeniem emerytalno-rentowym na wniosek obejmuje się osobę, która podlegała ubezpieczeniu jako rolnik lub domownik i zaprzestała prowadzenia działalności rolniczej lub pracy w gospodarstwie rolnym w związku z nabyciem prawa do świadczenia pielęgnacyjnego lub specjalnego zasiłku opiekuńczego na podstawie ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych albo zasiłku dla opiekuna na podstawie ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów przez okres pobierania tego świadczenia albo zasiłku - do uzyskania 25-letniego okresu ubezpieczenia emerytalno-rentowego, o którym mowa w art. 19 ust. 1 pkt 2. Z powyższego więc wprost wynika, że w sytuacji pobierania świadczenia pielęgnacyjnego objęcie ubezpieczeniem emerytalno-rentowym następuje na wniosek.

Z uwagi na to, że A. K. złożyła wniosek dopiero w lipcu 2016 r. wcześniejsze (tj. za okres wskazany w zaskarżonej decyzji) objęcie ubezpieczeniem społecznym rolników nie jest możliwe. Termin złożenia wniosku został określony w art. 3 ust. 6 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników, zgodnie z którym jeżeli wniosek o objęcie ubezpieczeniem na podstawie art. 16 ust. 2 pkt 4 złożony został w ciągu 30 dni od dnia wydania przez wójta decyzji przyznającej świadczenie pielęgnacyjne lub specjalny zasiłek opiekuńczy na podstawie ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych albo zasiłek dla opiekuna na podstawie ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów, objęcie tym ubezpieczeniem następuje od dnia przyznania prawa do tego świadczenia albo zasiłku. Z uwagi na brak wniosku A. K. do organu rentowego odnoszącego się do decyzji o świadczeniu pielęgnacyjnym za poprzednie okresy (w szczególności za okres w zaskarżonej decyzji), A. K. podlegała ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu na podstawie art. 6 ust. 2a ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych. Powyższe wywołało skutek wyłączenia z ubezpieczeń rolniczych i w konsekwencji składki od ubezpieczenia emerytalno-rentowego powinien opłacić wójt, burmistrz lub prezydent miasta na podstawie powołanego wyżej artykułu.

W związku z wyłączeniem A. K. z ubezpieczenia społecznego rolników z dniem 1 maja 2014 r. ustało również ubezpieczenie zdrowotne A. K.

i zgłoszonych członków rodzinnych. Zgodnie bowiem z art. 66 ust. 1 pkt 1b ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego podlegają osoby spełniające warunki do objęcia ubezpieczeniami społecznymi lub ubezpieczeniem społecznym rolników, które są rolnikami lub ich domownikami w rozumieniu przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników. Zgodnie z art. 76 a ust. 1 ww. ustawy osoba, w stosunku do której wygasł tytuł do objęcia ubezpieczeniem zdrowotnym, podlega wyrejestrowaniu z tego tytułu wraz z członkami rodziny.

Na marginesie należy wskazać, że w myśl art. 66 ust. 1 pkt 28a tej ustawy obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego podlegają osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne, przyznane na podstawie przepisów o świadczeniach rodzinnych, niepodlegające obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego z innego tytułu. Składki na ubezpieczenie zdrowotne osób, o których mowa w art. 66 ust. 1 pkt 28 i 28a, opłaca wójt, burmistrz lub prezydent miasta (art. 86 ust. 1 pkt 9 ww. ustawy).

Mając na względzie powyższe, Sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. orzekł jak w sentencji wyroku.